

Naročnina listu: =
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . „ 5—
 Četrť leta . . . „ 2:50
 Mesečno . . . „ 1—
Zunaj Avstrije: =
 Celo leto . . . K 15—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev od 6redne petivrstice: pri večkratnih oznanilih velik popust.

„Straža“ izhaja v ponedeljek in petek popoldne. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnishivo: Maribor
 Koroška ulica 5. = Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Slovenska petstoletnica in Nemci

Petstoletnica koroškega slovenstva Nemcem ni čisto nič všeč. Najljubše bi jim bilo, če bi s to zgodovinsko obletnico mogli združiti slavje dovršene germanizacije ter na grobovih slovenstva v žmagoslavnem zanosu zaklicali v svet: Bili so na Koroškem Slovenci in sicer davno pred Nemci, dežela je bila njihova last; na Gosposvetskem polju so v svojem jeziku ustoličevali svoje deželne vojvode; sedaj pa s svojim jezikom vred počivajo v grobu. Na Koroškem ni več Slovencev!

Taka petstoletnica bi bila po volji Nemcev. In priznati moramo, da Nemci te volje niso skrivali, — temveč da so ji podprejali vse svoje mišljenje in hotenje, da je ta germanizacijska volja osobito zadnje polstoletje bila prva in skoraj edina gonilna moč za vse kulturno, politično in gospodarsko delovanje koroškega nemštva. In vendar še živi Slovence in se še govori slovenski jezik na Koroškem, kot se je govoril pred pet stoletji. Od tod nemška nevolja.

Tej nemški nevolji je v sobotnem večernem listu „Tagespošta“ dal duška poslanec Dobernig, od Slovencev Nemcem darovani „zvesti Ekart“ nemškega naroda, kakor ga imenujejo nemški liberalni listi. Članku se vidi, da je pisan z mržnjo. Kot mačka okoli vrele kaše hođi Dobernig okoli zgodovinskega slovenskega ustoličevalnega obreda. Iz te sklede ne more nič zajeti za edino ljubljeno nemštvo, zakaj v tej posodi vre slovenska zgodovina! Niti tega ne pove zlovoljni Dobernig, da so bili koroški knezi ustoličeni v slovenskem jeziku. Koliko bi dali Nemci zato, če se to ne bi bilo nikdar zgodilo! Pa zgodilo se je to ne samo takrat, ko je bila Koroška celotno in potem povečini slovenska dežela; gođilo se je to v 12. in 13. stoletju; zgodilo se je leta 1286, ko je bil goriški grof Majnard po starodavnem obredu umeščen za koroškega vojvoda. Zgodilo se je leta 1335, ko je po smrti koroškega vojvode Henrika Koroško s Kranjsko in Slovensko marko pripadlo Habsburžanom; 2. julija je bil prvi habsburški koroški vojvoda Oton na Knežjem kamnu slovesno umeščen v slovenskem jeziku. Zadnje tako slovensko umeščenje na Gosposvetskem polju je bilo 18. marca 1414, s katerim je bil slovesno upeljan habsburški vojvoda Ernest Zelezni.

Tako govori zgodovina. Dejstva se ne dajo zanikati in naj Dobernig še toliko učenjakov, napol-učenjakov in načetrť-učenjakov pokliče za pričó. Velepomnljiv slovenski obred je to, neumrljiv pomnik slovenske narodnosti in slovenskega demokratizma, ki je bil našemu narodu lasten že od nekđaj in sicer veliko bolj kot kakemu drugemu narodu, osobito še nemškemu, med katerim prav za prav nikdar ni bil pravi demokratizem doma.

Zato pa je vpričo teh zgodovinskih dejstev naravnost smešno zanikati državno- in jezikopravni pomen tega obreda. Slovenski jezik je bil uradni jezik na Koroškem celo vrsto ne samo let, ampak stoletij. V 11., 12. in 13. stoletju je bil na dvoru koroških knezov iz rodovine Epenstanjcev in Španhajmov slovenski jezik udomačen in spoštovan. Ko je spomlati leta 1227 štajerski vitez Ulrik z Lihtenštajna v obleki poganske boginje Venere prišel na Koroško, ga je koroški knez Bernard Španhajmavec s svojimi vitezi pozdravil v slovenskem jeziku: „Bog vas sprejmi, kraljeva Venus!“ Tudi pred nemškim cesarjem je koroški vojvoda nastopal kot Slovenec. Če se je kdo, tako poročá opat Ivan iz Vetrinja, v navzočnosti cesarjevi pritožil čez vojvodo, se je ta moral zagovarjati le v slovenskem in nobenem drugem jeziku. Slovenski značaj Koroške je bil torej uradno in postavno priznan, pred vsem pa s slovenskim usotičenjem koroškega vojvode in s slovensko prisego, ki je bila v rabi do 17. stoletja.

To je zgodovinsko pravo slovenskega jezika na Koroškem. In če je sedaj slovenski jezik na Koroškem pregnan iz uradov, pregnan iz šole, je to najhujši udarec v obraz zgodovini in pravici, je to upravl turška krivičnost in nasilnost. Za take razmere je najpripravnejši izraz: koroški vilajet.

Naj nam Dobernig ne prihaja z dobrinami — „nemške kulture“, ki bi naj bila nekakš nadomestek za izgubljene narodne in politične pravice! Kar je dobrega na nemški kulturi, to je krščansko. Krščansko pa je katoliško, to je splošno, last vseh narodov, torej tudi Slovencev; to pa, kar je bilo na tej kulturi pristno in izključno nemško, to je bilo in je še vedno našemu ljudstvu na škodo. Blagoslov nemške kulture na Koroškem je ta: analfabetstvo, šnops, nezakonski otroci, kretenstvo! Pustite nam rajši našo pristno slovensko in krščansko, več kot tisočletno kulturo!

Mohamed ali Mehemed Ali pa si je znal s svojo četo pridobiti vedno več ugleda, tako da ga je sultan priznal za paša leta 1805. Dne 3. avgusta 1805 je vzel citadelo v Kairi. Angleže, ki so vzeli Aleksandrijo in Roseto, je dvakrat premagal, tako da so morali zapustiti Egipt. Mamlukov, ki so mu bili še vedno nevarni, se je iznebil na orientalni način s tem, da jih je 480 povabil na citadelo v Kairi dne 1. marca 1811, potem jih pa dal po svojih Albancih pomoriti. Tudi po celi deželi je dal Mamluke pomoriti bojda do 1100. Tak je bil konec Mamlukov in začetek nove dinastije, ki še zdaj vlada v Egiptu.

Kljub tej krvoločnosti se mora Aliju priznati velik organizatoričen talent. Dal je izkopati različne kanale, med njimi Mahmudijev kanal ob železniški progi iz Aleksandrije proti Nilu, upeljal je bombaž v deželo, zgradil več cest in tovarn. Vse to seveda z obšutnimi davki. V vojski se je izvanredno odlikoval zlasti njegov vojskovodja Ibrahim paša in je tako pridobil Nubijo in za nekaj časa tudi nekatere druge dežele za Egipt. Leta 1838 je Mohamed Ali naznanil velevladnost, da hoče biti neodvisen od turškega sultana. Toda le Francija se je potegovala za „Napoleona na Jutrovem.“ Dasi je premagal s svojimi vojniki celo turško vojsko pri Nisibi v Mesopotamiji, so njegove čez Libanon se vračajoče vojake potolkli združeni Angleži in Avstrijci. Angleško brodovje je prisililo Alija, da se je moral udati in priznati sultana za vladarja, kateremu je moral letno plačevati davek, kakor se še to zdaj godi. Vendar je dobil leta 1841 od sultana dedno namestništvo za najstarejša člana rodbine. Proti koncu življenja se mu je zmračil um. Tako je umrl na svojem gradu Šubra, 5 km severno od Kaire.

Naslednik mu je bil njegov vnuk Abbas I., ki je slabo vladal od 1848—1854. Temu je sledil Alijev štrti sin Said od 1854—1863. Ta je dal zgraditi prvo železnico v Egiptu, iz Aleksandrije v Kairo leta 1855. Tudi skozi puščavo v Suez ob Rdečem morju jo je dal napraviti. Ta se je pa morala opustiti l. 1858, ker so jo vetrovi preveč zasipavali s peskom pušča-

ve. Podpiral je tudi načrt Sueškega kanala. Celo evropski vzgojen je protežiral Evropejce v deželi ter podpiral znanstvena podjetja. Ustanovil je leta 1857 sedaj tako znamenit egiptski muzej pod ravnateljstvom učenjaka egiptologa Mariettea.

Njegova razkošnost je postala usodepolna za njegovega naslednika Ismaila, sina leta 1848 umrlega Ibrahim paša, ki je vladal 1863—1879. Ismail je bil vzgojen v Saint Cyr-u pri Parizu. Uvedel je v deželo marsikaj dobrega in koristnega. S spretno diplomacijo in z denarnimi žrtvami (letni davek sultanu se je povišal od 7,000,000 K na 16,000,000 K) je dosegel, da mu je leta 1866 sultan priznal nov red za naslednike, namreč moško prvorojenstvo ter leta 1866 za-se in za svoje naslednike naslov khedive ali podkralj (perzijska beseda chidiv pomeni kralja ali kneza). Vrhunec slave je dosegel z otvoritvijo Sueškega kanala leta 1869.

Financijske razmere so mu pa zrastle čez glavo. V dolgovi si ni vedel drugače pomagati, kakor da je prodal Sueške-kanalske akcije. Kontroló čez upravo dolga pa sta prevzeli Anglija in Francija. Ko se je hotel odtegniti tej kontroli, ki je postala nevarna za deželno neodvisnost, ga je sultan odstavil na nasvet evropskih velesil leta 1879. (Umrl je leta 1895 v Carigradu) ter postavil za Khediva njegovega sina Tevfika, 1879—1892.

Radi finančne odvisnosti od Anglije in Francije sta se ti dve državi in tudi druge velesile vmešavale v upravo Egipta. Egiptsko čuteči državljani, zlasti pa vojaki, so se ustavljali temu uplivu tujcev, ter so povzročili več revolucij. Leta 1882 je nastalo veliko klanje med tujci in domačini v Aleksandriji. Anglija je z oboroženo močjo posegla vmes, bombardirala Aleksandrijo ter premagala narodne čete dne 13. septembra 1882. (Vodja teh narodnih čet, Arabi beg, je umrl leta 1911 v Kairi.) Od tega časa so Angleži s svojim vojaštvom, ki je po njih mnenju potrebno za mir v Egiptu, gospodarji Egipta.

† Matija Kelemina.

V soboto, dne 21. marca, ob 3. uri popoldne, je v St. Ilju v Slov. goricah v Gospodu zatisnil svoje trudne oči odlični rodoljub, nekdanji steber obmejnege slovenstva, vzor-duhovnik, vpokojeni župnik šentiljski, častni občan občine St. Ilj in Ceršak, duhovni svetnik velečastiti gospod Matija Kelemina. Skoro celih sedem let je bil vrli starček več ali manj priklenjen na bolniško postelj. In prvi vigredni dan letošnjega leta ga je pokosila bleđa koščena žena, smrt.

Rojen je bil Matija Kelemina dne 4. jan. 1846 v župniji Sv. Miklavža pri Ormožu. V mašnika je bil posvečen dne 21. julija 1870. Kaplanoval je v Solča' vi 1870—1873, pri Veliki Nedelji 1873—1877, pri Sv. Lenartu v Slov. goricah 1877—1880, pri St. Ilju v Slov. gor. 1880—1884, v Hočah 1884—1885 in v Slivnici 1885—1887. Za župnika v St. Ilju je bil imeno-

PODLISTEK.

V deželi Faraonov.

Dr. M. Slavič.

(Dalje.)

Carigrajski sultan je poslal leta 1800 v Egipt proti Francozom pomožno četo Albancev, kateri je načeloval kot stotnik Mohamed Ali, mož nizkega rodu iz Kavale v Macedoniji. Keblerjevega naslednika Menou-ja so zavidi Angleži premagali ter ostanek francoske vojske prepeljali na angleških ladjah na Francosko.

Napoleonovi kanoni so vzbudili egiptsko kulturo in zgodovino iz tisočletnega spanja. Francoski učenjaki so se namreč začeli pečati s staroegiptskimi spomeniki, med njimi Champollion, ki je prvi prišel na to, kako se bere egiptska pisava. Leta 1799 je našel francoski častnik kamen z napisom v treh pisavah, ko so delali okope pri trdnjavi Rošette. Najnižje besedilo tega rosetskega kamna ima dekret egiptskega kralja Ptolomeja V. Epifana iz leta 196 pr. Kr. Zadnje besede so dale sklepati, da imata tudi prvi dve pisavi isto besedilo in da je prva pisava hieroglifska, druga pa demotska, skrajšano-hieroglifska. Ime Ptolomej je imelo kot okrasek nekak okvir, kakor je v navadi pri slikah v egiptskih templjih. Franc. arabist de Sacy in Šved Akerblad sta nekoliko pojasnila demotsko pisavo, Anglež Young je spoznal l. 1819 nekaj hieroglifskih znamenj. Toda brati še se ni dalo. Champollion, ki se je učil dobro koptski, je pa zbiral vsa znamenja v okvirjih. Na otoku File (Phila) je pa našel na obelisku isto znamenje, kakor na rosetskem kamnu za Ptolomej in še drugo ime v okvirju, ki je imelo pet znamenj enakih, kakor za Ptolomej. Iz grškega napisa na vznožju obeliska je slutil, da je to ime Kleopatra. Tako je določil 11 hieroglifov. Na podlagi takih poskusov je izdal leta 1822 navodilo za čitanje hieroglifov. Etijskih in hetitskih hieroglifov pa še se zdaj ne da brati.

(Dalje prih.)

van leta 1887, za duhovnega svetnika pa leta 1898. Dne 3. avgusta 1907 ga je zadela kap. Vmes se mu je stanje v toliko zboljšalo, da je še lahko maševal, a dne 1. maja 1909 je stopil v pokoj.

Rajni je bil v vsakem oziru mož na svojem mestu. Vzor-rodoljub, goreč in odličen duhovnik, apostol obmejnih Slovencev, njih učitelj, njih oče, njih voditelj, vzoren gospodar, vnet vzgojitelj mladine... Kdo bi naštel vse vrline in lepe čednosti blagega rajnika! Njegovo župnišče je bilo vedno odprto revežem in gostom; za vsakega potrtega župljana je imel rajni gospod Matija tolažilno besedo. In to blago srce je sedaj nehalo utripati!

Veliko je bilo delo, ki ga je rajni g. Kelemina izvršil v Št. Ilju. Ustanovil je bralno društvo, ustanovil posojilnico, vodil do leta 1907 vse hude in trpke boje na naši najsevernejši obmejni postojanki. Bolelo ga je, da je bil Št. Ilj v letih 1880-1900 v nasprotnih rokah. In uspeh njegovega dolgoletnega in trudapolnega delovanja je bil, da je Št. Ilj prišel malo poprej, ko ga je zadela kap, leta 1906, v slovenske roke. Delo gospoda Kelemina je bilo v pravem pomenu besede narodno-obrambno delo. Njegova zasluga je, da ima Št. Ilj sedaj slovenskega župana. Bil sem navzoč, ko so mu sporočili veselo vest, da smo zmagali. Od veselja so mu porosile oči in vskliknil je ves iznenaden: „Bog boji hvaljen! On svojih ne zapusti!“ Še pri zadnjih volitvah dne 27. jan. 1910, ko je siromak ležal priklenjen na bolniško posteljo, se je dal iz bolniške sobe zanesti na sani, če tudi je bil oster mraz, in mlači agitatorji smo ga zanesli pred volilno komisijo, kjer je zadnjikrat oddal svoj glas in nam pomagal zmagati. Tako ume slovenski katoliški duhovnik braniti last in pravice svojega naroda!

Rajni je posebno tudi skrbel za složnost med župljani. Njegova pomirjalna beseda je preprečila marsikatero tožbo in nepotreben prepir. In kolikokrat je njegova desnica ščajala podpore potrebnim — tako, da niti levica ni vedela.

Posebno pa je skrbel rajni za lepoto hiše božje in vzgledno versko življenje v župniji. Dal je s pomočjo župljanov postaviti nove orglje, dal je poslikati cerkev, ustanovil razne bratovščine itd.

Spomin, ki ga bo hranil naš rod za rajnim, bo ostal tako dolgo, dokler se bo naša govorica, glasila o Št. Ilju, Slava spominu njegovemu!

F. Ž.

Pogreb g. Kelemine se vrši jutri v torek, dne 24. marca, ob 9. uri dopoldne, v Št. Ilju.

Velika nesreča na morju v Benetkah.

Pretekli četrtek zvečer ob 1/6 se je v Benetkah zgodila nesreča, ki je zahtevala v svoji krutosti 50 človeških žrtev. O imenovanem času se je pripeljal parni čoln mestnega prometnega podjetja iz Sv. Elizabete na Lido. V trenutku je zadel čoln v neko torpedovko, ki ga je gladko prerezala na dvoje. Čoln in osebe, ki so se v kabinah nahajale, so se takoj potopili v vodi. V čolnu se je vozilo do 80 pasažirjev; večina je utopljenih.

Kako se je zgodila nesreča?

Očividec popisuje to katastrofo sledeče: Gledal sem z drugimi pasažirji hidroplan, ki je letel nad Lido. Tudi kapitan je zapustil krmilo in opazoval po let zrakoplova. Isto sta storila strojnik in kurjač. A naenkrat smo zaslišali piščalke. Pogledal sem, odkod da pridejo in glej! — bližala se nam je z vso brzino torpedovka 56 T. Takoj sem zapazil veliko nevarnost, ali zaupal sem spretnosti kapitana. Ali to moje zaupanje ni bilo upravičeno. Kapitan je zgubil ravnotežje in ni znal dati potrebnega povelja. Sicer pa tudi to ne bi nič koristilo, kajti niti strojnik in niti kurjač nista bila na svojem mestu. Katastrofa je bila neizogibna. Torpedovka se je z vso silo zadržala v naš krov in ga takorekoč prekdala. Stroj se je porušil, čoln se je v nekaj sekundah potopil.

Prizori pri reševanju.

Takoj po nesreči je prišla obupajočim na pomoč avstro-ogrsko ladja „Titan“. Tudi reševalen čoln nemške križarke „Goeben“ je hitel pomagati. Pri reševanju so se dogodili prizori nepopisnega junaštva. Mornar Scarselli je rešil kar po vrsti štiri osebe. Tudi ognjičar Ruffini se je izkazal za neverjetno hrabrostjo. Neka ladja je rešila mlado Francozinjo Evgenijo Paie, ki v vsi svoji razburjenosti ni vedela povedati svojega imena. Kar naprej toži po svojih otrokih, ki so utonili. Na krov križarke „Hohenzollern“ se je rešil nek mladi Madžar, kojemu je vođa požrla mlado soprogo, s katero se je poročil pred 4 dnevi. Poročnik Bossi, ki je skočil v vodo, da bi rešil svojo mlado ženo, je bil naenkrat obdan od mnogih ponesrečencev, kateri so se ga tako krčevito prijelji, da so se vsi kakor kamen pogrezili v morsko globočino.

Rešeni in ponesrečeni.

Med rešenimi se nahajajo dn. Orefice, ing. Giannesini, poročnik Faccin, J. Pontello, Angela Ambrosini iz Bari, ki se je pred kratkim poročila in katero mož je utonil, dalje trije Nemci, ki so stanovali v hotelu Bonvecchiati. Med drugimi sta se rešila tudi strojnik in kurjač potopljenega čolna Ivan Tossi in Virgil Trevisan. Krmar bojne ladije Ferruccio je potegnil z dvema mornarjema več ponesrečencev iz vode, ki so bili pa že mrtvi.

Med ponesrečenci se nahajajo stavbeni pođetnik Samassa iz Benetk, nekaj Nemcev in ruski konzul Merčinski. Občinstvo je nestrpno čakalo na obali med reševalnim delom. Žalibog se njegovo upanje po velikem številu rešenih ni izpolnilo. Večina je med obupnimi kliči in medsebojnim bojem za življenje našla smrt v valovih.

Med ponesrečenci se tudi nahajajo tisti, ki nosi glavno krivdo pri nesreči, namreč kapitan potopljene ladje, Padovini. Kapitana torpedovke Emila Paganini pa so zaprli ter ga bodo postavili pred vojaško sodišče, kjer se bo moral zagovarjati zoper očitke, da je vozil z premajhno pozornostjo.

Ponesrečena ladja.

Ladja, ki jo je zadela ta kruta usoda, je vozila iz Benetk v Lido. Takoj drugi dan po nesreči so jo začeli potapljači iskati na dnu morja ter jo že kmalu našli. Sedaj pa so se začela dvigalna dela. Ko so ladjico z verigami in vrvmi dobro zvezali, jo je poskusil dvigalnik škripec dvigniti. Prvi poskus se je ponesrečil, drugi je pa šlo. Ladjica je polna blata, v njej so dobili dve trupli, ki jih pa niso mogli spoznati. Prepeljali so ladjico v zaliv, kjer se nahaja arzenal; tam bodo preiskave nadaljevali.

Ponesreči.

Benetke so si oblekle žalno obleko. Z vseh javnih poslopij, s trgovskih in tudi zasebnih hiš plapolajo črne zastave. V soboto popoldne se je zbral mestni zastop k žalni seji, v kateri se je župan s čustvom globoke žalosti spominjal ponesrečencev ter je hkrati pohvalno omenjal junaštvo reševalcev.

Število rešenih znaša, kakor se je uradno ugotovilo, 39. V imenu nemškega cesarja je poveljnik nemške ladje „Hohenzollern“ mestu Benetke izrazil globoko sožalje. Zavoljo žalosti je mestni zastop odpovedal slovesni sprejem ob prihodu nemškega cesarja in italijanskega kralja. Iskanje mrličev še traja naprej. Neki potapljač je namreč na potopljeni ladji videl sedem mrličev, od katerih pa sta na dvignjeni ladji bila samo dva; druge je odplavilo morje. Izmed teh dveh mrličev je bivši podjetnik Grisostolo in neka žena, s kjoje niso takoj spoznali. Ko pa je ležala na mrliškem odru in jo je zagledal nek gospod Kavš iz Galicije, je prestrašeno zakričal; spoznal je svojo mrtvo ženo.

Na mrtvaškem odru leži tudi kapitan Padovan. Njegova nepazljivost ima glavni del krivde. Umrli pa je kot junak. Ko je videl, da se ladja pogreza, je pa skočil v morje in rešil tri osebe. Še enkrat je skočil, da bi druge rešil, pa ga je pogoltnilo morje.

Benečani romajo k ponesrečencem, ležečim na mrtvaškem odru, ki se danes položijo v grobi. Mrliči so bogato okrašeni s cveticami; zakaj vsak dobrosrčen Benečan, ki pride mrliču kropit in molit, prinese s seboj cvetlico, da okrasi ž njo mrliški oder tistih, ki jih je ljuto morje tako nagloma odtrgalo življenju.

Politični pregled.

Zvišanje števila vojaških novincev po § 14.

Dunajski uradni list „Wiener Zeitung“ je v soboto objavil cesarjevo naredbo, glasom katere se število vojaških novincev zviša po § 14. Naredba se glasi:

Na podlagi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867 zaukazujem sledeče:

Člen I. V § 13, odstavek 1, zakona z dne 5. julija 1912, določeno stanje vojaških novincev skupne armade se za leto 1914 zviša za 5600 mož, od kojih odpade temeljem ljudskega štetja iz dne 31. dec. 1910 na dežele, zastopane v državnem zboru, 3212 mož. V § 13, odstavek 4, zakona z dne 5. julija 1912, določeno stanje vojaških novincev za deželno brambo se zviša za leto 1914 za 4580 mož. Nabor vojaških novincev, in sicer 49.694 mož za skupno armado, in 28.297 mož domobrambovcev, vrhu tega še tudi postavno določeno število vojaških novincev in rezervistov, ki jih prispevata Tirolska in Pređarelska za deželno brambo za leto 1914, se s tem dovoljuje.

Člen II. V smislu § 13, odstavek 5, zakona z dne 5. julija 1912, se mora soglasno z novo zakonito določbo za dežele svete ogrske krone v prvem odst. tega paragrafa določeno število vojaških novincev zvišati in sicer za leto 1915 za 11.300 mož, za leto 1916 za 17.000 mož, za leto 1917 za 17.500 mož, za leto 1918 in za dobo nadaljnjih pet let vsako leto za 18.000 mož. Od tega števila odpade temeljem ljudskega štetja z dne 31. decembra 1910 na kraljestva, in dežele, zastopane v državnem zboru, za leto 1915 6481 mož, za leto 1916 9750 mož, za leto 1917 10.037 mož, za leto 1918 in za naslednjih pet let 10.324 mož. Istatoko se zviša v smislu § 13, odstavek 4, zakona z dne 5. julija 1912, določeno število vojaških novincev za deželno brambo za leto 1915 za 5785 mož, za leto 1916 za 6749 mož, za leto 1917 za 6845 mož in za leto 1918 in za dobo nadaljnjih pet let letno za 7038 mož.

Izvedba v členu I. navedenih določil, ki postanejo z dnem objavljenja tega razglosa pravomočne, je poverjena Mojemu ministrstvu za deželno brambo, ki bo postopal sporazumno z Mojim vojnim ministrom v smislu § 88 zakona z dne 5. julija 1912.

Dunaj, dne 20. marca 1914.

Franjo Jožef I. r.

Slede podpisi vseh ministrov.

Caillaux in Calmette.

K pogrebu Calmetta.

V petek se je vršil pri veliki udeležbi v Parizu pogreb Calmetta, žrtve svojega poklica. Truplo pokojnikovo je bilo slovesno blagoslovljeno v cerkvi sv. Frančiška Saleškega. Žalnega spreveda so se udeležili znanstveniki, umetniki, razni veliki politiki, njegovi stanovski tovariši in osebni prijatelji. Na mnogobrojnih vencih je bilo opaziti krasne napise, ki kažejo na umor žrtve svojega patriotizma — Calmetta. Množica je tvorila po cestah špalir. Pogreba se je udeležil bivši predsednik republike Loubet, in bivši ministrski predsednik Briand z mnogoštevilnimi nekdanjimi ministri. Ko se je vračal iz pokopališča, so mu prijatelji priredili burne ovacije. Slišali so se kliči: „Doli z Caillauxom!“ Proč z Doumergom!“ Pri drugih gručah pa so se čuli živijo-kliči na ministrstvo in glavo svobodomiselnice, Caillauxa. — Međ pristaši in sovražniki vlade je prišlo slednjič do krvavega spopada. Vmes je posegla policija, tako da je bilo s sabljami ranjenih več oseb. Ko je pa spravila policija demonstrante le polagoma v stranske ulice, so se na drugem kraju mesta zbrale zopet nove gruče demonstrantov in šle s proti-kliči na vlado k jetnišnici St. Lazaire, kjer je zaprta gospa Caillaux. Tam se je zopet nastanila policija in v kratkem času napravila red, spodivši množico v mesto nazaj.

Gospa Caillaux v ječi.

Soproga ministra Caillaux, morilka urednika Calmetta, ima v zaporu prostorno celico, opremljeno z elegantnimi preprogami. Gospa ima na razpolago tudi posebno postrežnico. Ker je vse to proti predpisom, opozicijsko časopisje ostro napada vodstvo jetnišnice. Gospa Caillaux pričakuje, da bodo zdravniki njeno zdravstveno stanje preiskali. Zdravniki bi naj skušali dokazati, da je ona vsled napadov na svojega soproga bila v takšnem živčevnem razburjenju, da vsled tega ne more biti odgovorna za svoje dejanje. „Figaro“ pa izjavlja, da se bo z vsemi silami boril proti tej taktiki in čisto jasno dokazal, da je ministrova soproga z vsem premislekom in pri popolnoma zdravi pameti izvršila zločin. Zanj je obteževalno tudi to, da so jo različne osebe videle pri prodajalcu orožja; dalje tudi to, da se je vadila v streljanju s pištolo na strelišču, ki ga ima oni prodajalec orožja.

Hrvaški sabor.

Dr. Mile Starčević je v seji hrvaškega sabora dne 18. marca razvijal državnopravno stališče Starčevićeve stranke prava. Hrvaška, Bosna, Dalmacija, Istra in slovenske zemlje se imajo združiti. Srbskega naroda Stranka prava ne zanika, pač pa je proti temu, da bi bili Srbi v Hrvaški poseben političen narod. Tudi Slovenci so v resnici Hrvati. Obsoja pa preganjanje Srbov in veleizdajalske procese. Razliko med Hrvati, Srbi in Slovenci dela samo vlada. Vsi so Hrvati v hrvaški kraljevini. Obsoja Čehe in koalicijo, ki nasprotujejo ujedinjenju Hrvatov. Dr. Mile Starčević je torej razpravljajal nazore svojega velikega strica Ante Starčevića, ki je smatral Slovence za planinske Hrvate. Mi nismo tako omejeni in ozkosrdni, da bi se pulili za besede, zakar bi navsezadnje bila dana zgodovinska in antropološka podlaga. Toda mi Slovenci imamo še največ slovanskega univerzalizma, ki je že izražen v našem nazivu, ki je splošen in zato last vseh Slovanov. Zvezo s Hrvati, našimi brati po jeziku in veri, smatramo za politično potrebo in za edino rešitev za naše ljudstvo, pa tudi za hrvaški narod. Skupnost je naš cilj, ime postranska stvar; sodimo, da je Slovenec ravno tako Hrvat, kot Hrvat Slovenec.

V četrtekovi seji je govoril dr. Frank, ki je menil, da se pravaški program da tudi izvršiti v mejah dualizma. Interes monarhije in dinastije zahteva, da biva na jugu zadovoljno in močno hrvaško ljudstvo.

V petkovi seji je srbski poslanec Pribičević branil koalicijo zoper opozicionalne napade. Kar se dostaje razlaščevalnega zakona, sklenjenega v peštanskem državnem zboru, bo koalicija pazila na to, da ta zakon ne bo kršil hrvaških pravic v Primorju. Če bo le res?!

V soboto je govoril dr. Horvat v imenu Frankovcev ter je ostro napadal koalicijo, kateri je očital zanemarjanje politične dolžnosti, ker v peštanski zbornici ni zabranila razlaščevalnega zakona.

V imenu Starčevićancev je govoril župnik Zagorac, ki je pojasnjeval svoj prejšnji govor o rešitvi jugoslovanskega problema v okvirju naše monarhije, ali pa izven okvirja. Starčevićancem bi bila najljubša rešitev v okvirju naše monarhije, ker bi sicer Hrvati izgubili Bosno in Hercegovino in najbrž še tudi Istro, ki bi jo pograbila Italija.

Prihodnja seja je v četrtek.

Rusija.

„Times“ poročajo, da namerava Rusija zvišati mirovno stanje svoje vojske za 460.000 mož in sicer na 1.700.000 mož. Finančni minister bo baje te dni sklical komite, ki naj se posvetuje pod predsedstvom grofa Witte o zvišanju prejemkov države na ta način, da se ustvari državni monopol za tobak in za petroleje.

Angleško.

Od protestantskih Angležev tlačenim katoliškim Ircem se najbrž vendar bodo izpolnile večstoletne želje po lastni vladi. Angleška poslanska zbornica je že v tretjič sklenila postaviti o irski samoupra-

vi. Sedaj je položaj tak, da je upati na izvršitev te postave. Protestantovski nestrpnosti v provinciji Ulster pa se odločno upirajo irski samoupravi in izjavljajo, da imajo pripravljenih 100.000 oboroženih mož, da preprečijo katoličanom dane pravice. Neti pa ta upor kakor povsod svobodomiselno framasonstvo. Angleška vlada je pripravljena z vojaško silo zatreti ta upor.

Albanija.

Iz Drača poročajo, da albanska vlada odredi prihodnje dni splošno rekrutacijo v Albaniji. Nabori se prične meseca julija.

† Četrtošolec Ivan Žula.

Cvet najlepše mladosti, najboljših upov je utrgala škrlatica ter presadila na drugi svet. Tihoma, skrivoma, kar čez noč je prišla ter ugrabila svojo žrtev. Ivan Žula, rojen dne 29. avgusta 1897 v Zavrču, štrtošolec v kn.-šk. dijaškem semenišču, je bil eden izmed najboljših odličnjakov na mariborski gimnaziji. S svojo nadarjenostjo in pridnostjo si je zagotovil najlepšo bodočnost. Prišel je v kn.-šk. dijaško semenišče, dobil je znano Cvetkovo štipendijo, ker je v daljšem sorodstvu z njenim blagim ustanoviteljem; rasti je bil krepke, volje močne, večrega duha in vselegra srca, radost svojih predstojnikov in učiteljev ter veselo upanje svojih starišev.

Do predvečera praznika sv. Jožefa še je opravljal z vso vnmemo svoje stanovske dolžnosti; je hodil redno v šolo, odgovarjal „prav dobro“, še pisal naloge na „prav dobro“, pomagal doma tovarišem, delati naloge. Ta večer začuti slabost ter gre v postelj. Po noči je občutil hude bolečine. Drugi dan, na praznik sv. Jožefa, konstatira zdravnik škrlatico ter naroči, da ga odpeljejo v izoliran oddelk mariborske bolnišnice. Tovariše še je tolažil, rekoč, da je zdravnik rekel, da ne bo nič hudega. Predpoldne je bil prepeljan. Prevoza že ni dobro prestal. V bolnišnici je ležal v isti sobi, kot njegov tovariš, štiri dni pred njim tje prepeljani štrtošolec Brumen, kateremu je bilo med tem že bolje. Toda Žulo so začele rapidno zapuščati moči: še isti dan, na praznik sv. Jožefa, ob 11. uri po noči, se je preselil med kralice.

Tragična smrt, žalosten pogreb! Radi nalezljivosti bolezni Te nihče ni šel kropiti, dragi Ivan, in nihče Te ni spremljal na Tvoji zadnji poti iz bolnišnice na gomile rajnih. Le Tvoj učni prefekt, dr. M. Slavič, Te je pričakal s štirimi Tvojimi sošolci na grobišču, da Ti pokropi in blagoslovi Tvoj prezgodnji grob. Drugi Tvoji tovariši-semeniščani so se radi Tvoje bolezni razkropili po spodnještajerskih livadah. Njih stariši so jih na domačem pragu s solzami veselja sprejeli, ker so se jim vrnili zdravi, kakor so odšli od doma. Tvoja domača hiša, o Ivan, se topi v solzah žalosti, ker Tebe ni več. Tovariši iščejo na domači grudi bele zvončke, prve vijolice. V duhu Ti jih poklanjajo kot zadnje pozdrave iz domačije na Tvojo belo krsto, na Tvoj grob med zeleno trato. Naravne cvetke ne krasijo Tvoje gomile, vzdigujejo se pa nad Tvoj grob beli zvončki Tvojega nemadeževanega duha in modre vijolice Tvojega požnega srca.

Mi pa žalujemo, ker Te ni več med nami, ki si nam vzbudil toliko upov, ki bi naj bil oči svojih starišev, palica njih starosti, veselje njih življenja. Tolažijo nas le besede Sv. pisma: „Zgodaj je končal, pa je spolnil veliko let; zakaj njegova duša je Bogu dopadla, zato je hitel, ga vzeti izmed hudobij; ljudstva pa, ki so to videla, niso umela, in si niso k srcu vzela, da je Bog milostljiv in usmiljen do svojih svetih, in da gleda na svoje izvoljene.“

Da, Ivan, Bog Ti bodi milostljiv in usmiljen!

Raznoterosti.

Osebna vest. Titularni dvorni svetnik in dež. šolski nadzornik dr. pl. Tumlriz je imenovan za dvornega svetnika.

40 let učitelj. Cesarski namestnik za Štajersko je podelil učitelju v Gornji Rečici pri Laškem g. Henriku Hriberniku za njegovo 40letno zvesto službovanje kot učitelj častno kolajno.

Umrl je vseučiliški profesor dr. G. Baron. V Zagrebu je umrl znani kanonik in vseučiliški profesor dr. Gustav Baron. Pokojni je bil generalni vikar, apostolski protonotarij, svoj čas rector magnificus, vitez Franc Jožefovega reda in vodja semenišča. V spominu nam je in bo ostal kot predsednik hrvaškega pripravljalnega odbora za katoliški shod v Ljubljani. V srcih nam zvene njegove mile besede, s katerimi je navdušeno pozdravil I. hrvaško-slovenski katoliški shod in nikdar ne bomo pozabili njegove želje, s katero je zaključil svoj hrvaški pozdrav, rekoč: „Dobri Bog dao, da na temelju Kristu i pod zaščitom Bezgrješne Začete Blažene Djevice Marije, kojoj se slovenski in hrvatski narod prošla nedjelje posvetio, cvate i napreduje sloga i jedinstvo slovensko-ga i hrvatskoga naroda!“

Gradec. Skupina J. S. Z. v Gradcu priredi delavski shod, kateri se vrši v nedeljo, dne 29. sušca, v prostorih slovenskega katoliškega izobraževalnega društva „Kres“, Prokopigasse 12. Na shodu bo sta govorila okrožni predsednik gospod Franjo Žebot in tajnik gospod Vekoslav Zajc. Ob tej priliki vabimo vse graške Slovence in Slovenke, da se tega za graško delavstvo zelo važnega shoda gotovo udeležijo. Vabimo tudi vse slovenske delavce iz Gornjega Šta-

jerja, da se v velikem številu odzovejo našemu povabilu. Slovenski delavec in delavka, 29. sušec je tvoj dan! Pokažimo, da se v resnici zavedamo svojih pravic ter agitirajmo med znanci, da pridejo na ta shod! Do takrat: na svidenje!

Gorica. Goriške občinske volitve v mestni zastop so razpisane. Tretji razred voli dne 29. marca, morebitna ožja volitev dne 1. aprila; drugi razred voli dne 2. aprila, morebitna ožja volitev dne 4. aprila; prvi razred voli dne 6. aprila, morebitna ožja volitev dne 8. aprila. Ker se teh občinskih volitev udeležijo tudi Slovenci, se že sedaj tresejo hlače goriškimi Lahom.

Največje škofije na svetu. Največja škofija na svetu, kar se tiče števila duš, je pač kolinska nadškofija. Steje namreč skoro 4.000.000 duš. Druga največja je vratislavska, ki ima 3.675.300 katoličanov. Število katoličanov je največje v sledečih deželah: Francoska 38.400.000, Italija 35.900.000, Avstro-Ogrska 33.300.000, Nemčija 24.000.000, Brazilija 21 milijonov, Španija 18.600.000, Združene države severoameriške 15.000.000, Mehika 13.990.000 itd. Največje dieceze za kolinsko in vratislavsko so: Pariz, ki ima 3.439.000 duš, Milan 2.960.000, Mecheln v Belgiji 2.450.000, dunajska 2.257.000, Bahia v Braziliji 2.350.000, praška 2.230.000, La Plata 2.016.000, Mariana v Braziliji 2.000.000, Cambrai v Franciji krog 2.000.000, Olomuc 1.800.000, Sv. Pavel v Braziliji pa 1.800.000.

Treznost angleške armade, ki jo krepko podpira feldmaršala lord Methuen in lord Roberts, narašča vsak dan. Po statistiki generalnega zdravnika Evatt steje angleška armada danes 64.000 popolnih abstinentov. Zdravstveno stanje angleške armade je ugodno. Feldmaršal lord Methuen potrjuje, da ima najboljše vojake pri polkih, ki izkazujejo po največ abstinentov.

Norveška državna vlada za treznost. Norveška država že več let krepko podpira protialkoholni boj. V ta namen je dala od leta 1900 do leta 1910 12.000 K, od leta 1910 do leta 1912 16.200 K, leta 1912 in 1. 1913 pa 20.000 K. Poleg teh podpor je podpirala tudi gmotno prireditve protialkoholnega kongresa in zidavo zdravilišča za alkoholike. In pri nas . . .

Štajersko.

Maribor. (Škrlatica.) Po mestu so nastale razne govorice o škrlatici, kakor da je realka radi nje zaprta, da je zbolelo veliko semeniščanov, tudi dva nesemeniška gimnazijca itd. V tem obsegu sicer to ni res. V mestu je več otrok nešolskih tuintam zbolelo. Izmed srednješolcev sta zbolela samo dva semeniščana: štrtošolca Josip Brumen in Ivan Žula. Slednji je umrl dne 19. t. m.; pri Brumnu se bolezen razvija normalno, brez komplikacij in je upati, da ozdravi. Brumnovi semeniški sobni tovariši so opazovalno dobo dobro prestali in so bili z drugimi semeniščani vred dne 20. t. m. od mestnega zdravnikarja preiskani in kot zdravi odposlani na svoje domove. V semenišču je bilo do danes interniranih samo deset Žulovih sobnih tovarišev, ki so bili danes, dne 23. t. m., od mestnega zdravnikarja zadnjikrat preiskani in kot popolnoma zdravi poslani domov, tako da je semenišče zdaj popolnoma prazno. Zaprti so štirje gimnazijski razredi, ki so v semenišču, to je IV. b in c ter II. b in c. Dijaki teh štirih razredov in vsi semeniščani so na počitnicah do dne 29. t. m. Ako se do tedaj ne pojavi na gimnaziji noben nov slučaj škrlatice, se začne za vse zopet redni pouk dne 30. t. m.

Maribor. Mladiška Marijina družba vabi na gledališko predstavo, ki jo priredi dne 25. t. m. v dvorani Pomožniškega društva, Apotekerjeva ulica. Igrala se bo žaloigra „Radovan.“ Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Maribor. Predstava „Quo vadis“ je uspela res prav dobro. Dvorana je bila napolnjena. Igralo se je vseskozi dobro. Imejteljici prelepe Ligijine uloge se je žal mestoma preveč poznalo začetništvo. Vinici, Kilon in Petronij so bili izborni. Režija je bila tudi v spretnih rokah gospoda Moleka. Med odmori je občinstvo kratkočasilo jako zadovoljivo društveni orkester.

Ormož. Že večkrat smo se pritožili, da v tukajšnji trafiki ni dobiti vžigalic. „V korist obmejnim Slovincem.“ Mi še tem potom enkrat apeliramo na Martince, da si iste v najkrajšem času preskrbi. Ob enem pa si usojamo pripomniti, da nam že iz tega ozira pristoja pravica zahtevati, da se tej naši želji ugodijo, ker smo Slovenci vendarle svoj čas gospodu Martinecu v bivši njegovi trgovini marsikako kronico ostavili.

Ormož. V tukajšnji zalogi kmetijskih strojev tvrdke K, in R. Ježek je bil od strani Hrvatov ukraden na zagoneten način nek stroj. Začeto pridno že preiskuje orožništvo.

Ormož. Župan Kautzhammer je odstopil Vzrok je baje njegova ušesna bolezen, kar pa se splošno noče verjeti. Za časa svojega županovanja je pa bil zmiraj politična igrača v rokah ormoških nemško-nacionalnih nestrpnih in navsezadnje že javnost sploh ni vedela, kdo gospoduje na magistratu. Obč. pisar, pardon, tajnik Gedliozka, eventualno Grlica, se baje poda tudi z dne 15. aprilom v penzijo.

Ormož. V našem mestu je zmiraj kaj novega. V obližju mesta gradijo žično železnico. Građi jo premogovno podjetje z Lačanja pri Vinici. Pri delu

je zaposlenih tudi par srbskih inženirjev, kateri o ormoških Nemcih (pristnost plemena iz tevtonskih gozdov je patentirana) gotovo ne bodo odnesli kakih dobrih utisov. Ko so pred kratkim zapeli v nekem tukajšnjem hotelu neko narodno pesem, so pa bili od strani predstaviteljev nemške olike in kulture v Ormožu grdo izživani.

Obrež pri Središču. Tukaj je umrl posestnik, gostilničar in trgovec gospod Anton Marčec, zadet od mrtvouda. Slovenski kmečki zvezi je rajni za zborovanja zmiraj rad prepustil svoje lokale. Naj v miru počiva!

Celje. Dvajsetletnico svoje obrti obhaja ključavničarski mojster Ivan Rebek. Mesto mu v začetku ni dalo prostora za obrt, tako da se je moral naseliti v okoliški občinski hiši. Po prizadevanju rajnega dr. Dečka se mu je posrečilo, po dveh letih dobiti prostor v mestu. Kupil si je hišo in jo izpremenil v veliko delavnico. Pred kakimi petimi leti je kupil še sosedno hišo ter razširil svoje delavniške prostore, in ravnokar je upeljal motorni obrat, tako da je njegovo podjetje, pri katerem ima že celo vrsto uslužbencev, nadkrililo nemške in je znano po celem Spodn.-Štajerskem.

Sv. Ema. Katoliško slovensko izobraževalno društvo pri Sv. Emi ima svoj redni občni zbor za vse tri zveze dne 25. sušca, na god Marijin, popoldne po večernicah, ob pol 4. uri v kaplaniji. Pride govoriti F. S. Gomilšek iz Sv. Petra.

Brežice. V listih beremo, da vrši med drugimi sanačno delo v Šoštanju naš mili rojak B. Kunej. Temu se ne čudimo, saj razpolaga mož z bogatimi skušnjami izza časa svojega bivanja v Rajhenburgu, pri nas, pri pivovarni v Žalcu, v Celju pri vinarski zadrugi (tožbe z Bizeljanci!) itd. itd. Prosimo ga, naj prihiti s svojimi dragocenimi skušnjami našemu Griču, ki je njegovo dete, na pomoč. Uverjeni smo namreč, da pazno zasleduje položaj slavnega Griča, in da pozna na bođlagi bilance razvoj naše posojilnice in da ve, da je že 11. ura. Mi nismo hoteli ustanoviti lastne posojilnice v Brežicah, akoravno je ljudstvo že to zahtevalo, zato treba obstoječo ojačiti, in rešiti Griča, katerega drage volje pod prav ugodnimi pogoji prepustimo g. B. Kunej.

Bay-Rum s konjičkom

Iz tovarne Bergmann & Comp., Dečln ob Labi

je in ostane vedno najboljša voda za umivanje glave, za pametno negovanje las, zabranjuje luskavost, zabranjuje predčasno osivelost in izpad las ter krepki lasne kolenine. Nebroj priznanj! V steklenicah po K 2— in K 4— se dobi v vseh lekarnah, drožerijah, parfamerijah in brivnicah.

Razgled po svetu.

Strašen potres na Japonskem. V okraju Akita na Japonskem je nastal velik potres. Podrlo se je 435 hiš in 83 oseb je življenje ali izgubilo ali je pa jako občutno ranjenih. V okraju Sendroku samem se je podrlo 387 hiš in bilo deloma ubitih deloma ranjenih 75 oseb. Prometne zveze so močno poškodovane in večina pretrgane. Naj še omenimo, da je ta daljni potres zaznamovala ljubljanska potresna opazovalnica. Pravijo, da je središče oddaljeno 900 kilometrov. Potres je povzročil nek ognjenik, ki je začel sedaj delovati.

Veliko zastrupljenje v kadetni šoli. Na kadetni šoli v Tiflisu je zbolelo 174 gojencev in sicer na težkem zastrupljenju. Več gojencev umira. Preiskava je dognala, da je nek pek iz maščevanja zaradi konkurence vmešal svojemu konkurentu-peku v moko arzenik. Ko je isti napravil kruh in ga dal v šolo, se je takoj po zavžitju pojavilo zastrupljenje. Brezvesten pek bo imel časa dovolj premišljevat, ali ima še kaj vesti v sebi ali nič.

Turški gozdovi v Mali Aziji pridejo v kratkem pod sekiro. Razne države si hočejo pri tem zagotoviti nekaj dobička. Tudi avstrijski industrijalci so v dogovoru s turško vlado, a s kakim vspehom pa še ni znano. Nekaj zaslužka bi morda bilo tudi za naše drvarje pri tej stvari. Sicer pa dobe te gozdove gotovo Amerikanci, ker je neka ameriška družba ponudila samo za koncesijo 600.000.000 dolarjev.

Odprava vozov I. razreda pri osebnih vlakih. „Wiener Zeitung“ poroča, da misli avstrijska železniška uprava deloma odpraviti in deloma omejiti število vozov I. razreda pri osebnih vlakih. Na lokalnih in manj važnih progah bođo ti vozovi odpravljene, druge se pa njih število omeji le na potrebne slučaje. Železniška uprava se je odločila za ta korak, ker je pri osebnih vlakih potnikov I. razreda zelo malo ali nič. Ta odredba stopi baje že s 1. majem t. l. v veljavo.

V zadnjem trenutku, ko se zaključuje zbiranje naročil za turške šrečke k prihodnjemu žrebanju dne 1. aprila t. l., pri katerem bo znašal glavni dobitnik 400.000 zlatih frankov, moramo žal sporočiti, da se oddajajo turške šrečke le še to pot na mesečne obroke po samo 4.75 K, kajti od dne 1. aprila t. l. naprej se bođo mesečni obroki primerno zvišali. Kdor ima torej namen, naročiti to izborno srečko pod starimi pogoji glasom današnjega oglasa Slovenske Straže, naj to stori takoj in opozori na to tudi svoje znance in prijatelje.

Krasno posestvo
19 minut od Šoštanja oddaljeno, katero obsega hišo, obokano gospodarstvo poslojje za 15 glav živine, obokane svinjake, kozolec s okni ter mlin komaj 30 korakov od hiše, je po ceni na prodaj. Posestvo leži popolnoma v ravnini in meri 18 ha 33 a 53 m². Kdor želi kupiti res lepo posestvo, naj ne zamudi te ugodne prilike. Natančnejša tojasnica daje g. Fran Rajster v Šoštanju.

Viničarska šola v Burgvaldu
pri Mariboru išče hlapca do 1. aprila. Mesečna plača 13 kron.

Na prodaj je lepo posestvo, ležeče v lepi legi, vse v najboljšem stanu. Pri hiši je lep, mlad sadonosnik, hmeljišče z moderno sušilnico. Lastnik poda natančnejša pojasnila glede kupne cene in drugih ugodnosti. Več poveta Janez in Marija Lesjak, posestnika v Studencah, Žalec.

Pohištvo razpošilja na vse strani trgovina s pohištvo
KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in najcenejša razpošiljalnica za pohištvo in posteljno blago.

Navadno pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od K 200. Popolna oprava za neveste od K 120—5000 K. Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice, jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega, bukovega lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijevega in iz palisandrovega lesa v bogati izbiri po zelo nizkih cenah. Rami posamezni deli posebno poceni. Posebni oddelek za pohištvo iz železa, medenine in tapetiranega pohištva.

Sloboden nakup. Slobodno na ogled.
Ilustrovani ceniki brezplačno!

Manjše kmečko posestvo s hišo in 2—6 oralov zemlje se išče v mariborski okolici v najem. Ponudbe na upravništvo „Straže.“

Darujte za Slov. Stražo!

Važen oglas Slov. Straže. Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zamore obogatiti le s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov, ker vsake srečke mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj za njo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra že dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 K 75 v. in ker zadobi kupec še po vpločilu prvega obroka izključno igralno pravico.

Prilodno žrebanje se vrši dne 1. aprila 1914.

Ena turška srečka in ena srečka italjanskega rdečega križa z 10 žrebanji vsako leto, na mesečne obroke po samo 6 kron.

Pojasnila daje in naročila sprejema za Slov. Stražo g. Val. Urbančič, Ljubljana 4. Sprejmejo se m. r. ljiivi sotrudniki pod ugodnimi pogoji.

Naznanilo.

Zavod šolskih sester v Mariboru naznanja, da se III. 3mesečni tečaj za kuho in gospodinjstvo začne 15. aprila ter vabi dekleta, ki žele v tej stroki izobrazbe, da se udeležijo pouka. Vse, kolikor jih je bilo doslej v šoli, so prav zadovoljne, ker so se v kratkem času veliko naučile. Pouk je v slovenskem in nemškem jeziku. Natančnejša pojasnila daje vodstvo zavoda v Mariboru. 16

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zajamčeno pristna južnoštajerska namizna vina najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah.

Čisto posebno pa še opozarja na **sortimentna fina vina v buteljkah.**

Zahtevajte cenike! Prepričajte se s poskušnjo! Obiščite naše kleti!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinotrzcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinarov.

Priporočila se Vam za nakup

Rafael Salmič Celje Nar. dom

to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlatnine, srebrnine in optike. Slovenci! Zahtevajte veliki cenik, dobite ga zastoj in poštnine prosto. Svetovna tvrčka. Na tisoče zahval.

Loterijske številke.

Gradec: 18. marca 87 79 32 54 19
Linc: 21. marca 18 39 28 81 46

Ako še niste, pošljite naročnino

30.000 parov čevljev
razprodani vsled preobite zaloge le za tovarniško ceno, dokler bo kaj zaloge. Nudi se torej najboljša prilika vsakemu naročniku, da si nabavi po ceni dobre čevlje. Razpošiljam visoke čevlje na zadrgo za moške in ženske eleg. fazona iz črnega trpežnega usnja z močnimi podplati kakor kaže slika, ducat za K 60.—, za par K 5-50. Ženski zimski sukneni čevlji obšiti z usnjem in močnimi podplati zelo toplo podloženi ducat za K 65.—, par za K 6.—. Trpežni vojaški čevlji za hribolazce iz najboljšega surovoga usnja popolnoma okovani, ducat za K 95.—, par za K 9.—. Prvovrstni lakasti čevlji za moške K 10.—, za ženske K 8-50. Lastni izdelek v že 30 let obstoječi tovarni. Kot mera zadostuje številka ali dolgotv v centimetrih. zamena dovoljena. Razpošilja po povzetju: I. že 30 let obstoječa tovarna čevljev, J. Vašatko, mesto Ždar, Morava N.

Absolutno pristno vino.

zajamčeno pristno vino.
Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nad zoruje vipavski dekan V zalogi je tudi pristni tro-pinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru
Koroška ulica 5. — V lastni hiši.
Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, največjimi črkami in čednimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.
Za vlož. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posejilnice, zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računске zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.
Za krčmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posejilnice: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.
00000 Vsa naročila se izvršijo ceno in točno. 00000

Spodnještajerska ljudska posejilnica v Mariboru registrov. zadruga z neomejeno zavzgo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. pošt. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posejilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/4%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posejilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Pročnje za vknjižbo dela posejilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo in pročnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posejilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica števil. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).